İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

03.01.2022-2022/1 Sayılı İhracat Genelgesinin Ek 1. maddesi kapsamında - İhracat Bedellerinin % 25'inin Merkez Bankasına Satış Zorunluluğu

İhracat Bedellerinin % 25'inin Merkez Bankasına Satış Zorunluluğu

03.01.2022-2022/1 Sayılı İhracat Genelgesinin Ek 1. maddesi kapsamında TCMB yapılacak döviz satışına ilişkin uygulama talimatına ilişkin olarak "**İhracat Genelgesinin Ek 1. Maddesi Kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Yapılacak Döviz Satışına İlişkin Uygulama talimatı"** yayımlanmıştır.

"İhracat bedellerinin Merkez Bankasına Satışı Uygulamasına göre"

03.01.2022 tarihinden itibaren, İBKB'ye veya DAB'a bağlanan **ihracat bedellerinin %25'i** İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılacaktır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılacak ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılacaktır. Söz konusu **tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenecektir**.

Banka nezdinde Merkez Bankası adına **ABD DOLARI, EURO ve İNGİLİZ STERLİNİ hesapları** açılacak ve bankanın bu Uygulama Talimatı kapsamında satın aldığı dövizler saat 17:00'ye kadar Merkez Bankasına bildirilerek toplu bir şekilde söz konusu hesaplara aktarılacaktır. Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizlere ilişkin dekont, ekstre ve benzeri belgeler ile bilgiler ve döviz alışı yapılan tutarlara ait bilgiler bankalarca uygulama talimatı Ek-1'de yer alan bildirim formuna uygun olarak Merkez Bankasına aynı gün elektronik ortamda bildirilecektir. Banka tarafından Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizler, Merkez Bankasınca işlem kuru üzerinden satın alınacaktır.

İhracat Genelgesi 2022-1 (03.01.2022) **İhracat Genelge Ek-1 TCMB'na Yapılacak Döviz Satışına İlişkin Uygulama Talimatı**

İhracat Bedellerinin % 25'inin Merkez Bankasına Satılması Hakkında Soru ve Cevaplar

---

Soru 1; Banka hesabına gelen/yatırılan ihracat bedelinden yüzde 25'i ne zaman TCMB'ye satılacaktır? İBKB düzenlense dahi döviz satışı, tebliğde belirtilen süreler dahilinde ertelenebilir mi?

Cevap ; TCMB'ye satış tarihi, İBKB'nin düzenlendiği tarihtir. İBKB'de belirtilen ihracat bedelinin yüzde 25'i, İBKB'nin düzenlendiği tarihte TCMB'ye satılır.

Soru 2; İhracat bedelinden TCMB'ye satılacak oran yüzde 25 midir, daha yüksek oran olabilir mi? Eğer daha yüksek oranda satış mümkünse bu ihracatçının talebiyle mi olacaktır?

Cevap ; İBKB veya DAB'da belirtilen tutarın tam yüzde 25'i TCMB'ye satılır.

Soru 3; İthalattan kaynaklanan döviz borcu olan ihracatçıların ithalat yükümlülükleri, tebliğ ve genelgede belirtilen usul ve esaslar dahilinde indirildikten sonra kalan kısım için mi İBKB düzenlenecek ve yüzde 25'lik TCMB satışı bu kısım üzerinden mi hesaplanacaktır?

Cevap ; Tebliğ ve genelgede belirtilen usul ve esaslar dahilinde indirimler uygulandıktan sonra kalan meblağın ihracat bedeli olarak banka hesabına aktarılması esastır. İBKB, indirimler uygulandıktan sonra ortaya çıkan bedel üzerinden düzenlenir. TCMB'ye yapılacak satış da bu bedel üzerinden hesaplanır.

Soru 4; Muafiyet kapsamındaki ülkelerde yapılan ihracatın bedeli yüzde 25 TCMB satışı uygulamasına tabi olacak mıdır?

Cevap ; Tebliğ ve genelge uyarınca ihracat bedellerinin banka hesaplarına alınması zorulu olmayan ülkelere yapılan ihracatın bedelleri için İBKB düzenlenmesi ve dolayısıyla TCMB'ye satış yapılması zorunlu değildir.

Soru 5; Hizmet ihracatı, mikro ihracat ve transit ticaret bedelleri yüzde 25 TCMB satışı uygulamasına tabi olacak mıdır?

Cevap ; Hizmet ihracatı, mikro ihracat ve transit ticarete ilişkin bedeller, ilgili tebliğ ve genelge kapsamı dışında bulunmaktadır. Dolayısı ile bu bedeller için İBKB düzenlenmesi ve TCMB'ye satış

söz konusu değildir.

Soru 6; Serbest bölgelerde yapılan ihracata ilişkin bedeller yüzde 25 TCMB satışı uygulamasına tabi olacak mıdır?

Cevap ; Serbest bölge işlem formu kapsamında gerçekleştirilen 5.000 ABD doları veya karşılığı döviz ya da TL'sını geçmeyen tutardaki ihracat işlemleri muafiyet kapsamındadır. Ayrıca, serbest bölgelerde yerleşik firmalar kambiyo mevzuatı kapsamında yurtdışında yerleşik sayıldığından bu firmalara gelen bedeller için İBKB düzenlenmesine ve Merkez Bankasına satış yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Soru 7; Eximbank ya da diğer bankalardan kullanılan döviz kredilerinin geri ödemeleri, tebliğ kapsamında banka hesabına yatırılması gereken tutarlardan indirilebilir mi?

Cevap ; Eximbank ya da diğer bankalardan kullanılan döviz kredilerinin geri ödemeleri, tebliğ ve genelge hükümleri kapsamında indirime konu edilemez.

Soru 8; Terkin sınırları içerisinde kalan ihracat bedelleri TCMB’ye satış uygulaması dahilinde midir?

Cevap ; Genelgede belirtilen terkin sınırları dahilindeki ihracat bedelleri için İBKB düzenlenmesi ve TCMB’ye satış yapılması zorunlu değildir.

Soru 9; Muafiyet kapsamındaki ihracat bedelleri banka hesabına yatırılır ve DAB düzenlenirse, bu bedellerden yüzde 25 TCMB’ye satılacak mıdır?

Cevap ; Muafiyet kapsamındaki ihracat bedeller için ihracat bedeli olduğunun tevsik edilmesi amacıyla İBKB veya DAB düzenletilmesi halinde bu bedellerin de %25’inin TCMB’ye satılması gereklidir. Diğer taraftan, bu bedellerin sadece Türk lirasına çevrilmesi için bir DAB düzenlenmesi halinde TCMB’ye satış yapılmaz.

Soru 10; Yüzde 25 TCBM’ye satış hangi döviz cinsleri için geçerli olacaktır?

Cevap ; Yalnızca ABD Doları, EURO ve İngiliz Sterlini cinsinden ihracat bedellerinin yüzde 25’nin TCMB’ye satışı söz konusudur. Diğer döviz cinslerindeki ihracat bedelleri için TCMB’ye satış söz konusu olmayacaktır.

Soru 11; TCMB'ye satışa esas yüzde 25'in hesaplanmasında hangi tutar dikkate alınır?

Cevap ; %25'lik döviz satış tutarı İBKB'ye bağlanacak tutar üzerinden hesaplanacaktır. Örneğin, 100 bin USD ihracat bedelinin 80 bin USD'lik kısmı için İBKB düzenlenir. TCMB'ye satılacak tutar 80 bin USD'nin yüzde 25'ine tekabül eden 20 bin USD'dir.

Soru 12; İhracat bedelinin tamamı veya bir kısmına İBKB düzenlenmesi için talimat verilene kadar hesapta tutulması zorunlu mudur?

Cevap ; Hayır. Bedel ihracatçının kullanımına bırakılarak İBKB daha sonra düzenlenebilir. İBKB düzenlenmesi için talimat verildiği gün İBKB tutarının %25'i için ilgili döviz hesabına bakiyenin TCMB döviz satışı için müsait olması gerekmektedir.

Soru 13; TL'ye çevrilen tutar sonradan dövize dönüştürülebilir mi?

Cevap ; Bedelin TL'ye çevrildikten sonra ihracatçı tarafından tasarrufu ihracatçıya bağlıdır.

Soru 14; Peşin ihracat bedelleri için de döviz satış işlemi yapılacak mıdır?

Cevap ; Tebliğ kapsamında İBKB düzenlenen tüm ihracat bedelleri TCMB'ye satışa konu olacaktır. Peşin bedellerde ihracatın yapılmaması olasılığı olduğundan, gelen peşin bedelin sonradan prefinansman kredisine dönüşme olasılığı bulunduğundan ve peşin ihracatta İBKB düzenletmek için 24 aylık süre bulunduğundan firmanın fiili ihracattan sonra bedelin İBKB'ye bağlanmasını talep etmesi mümkündür.

Soru 15; Gümrük beyannamesinde beyan edilen döviz cinsi ile hesaba gelen döviz cinsi farklı ise hangi döviz cinsi dikkate alınacaktır?

Cevap ; İhracatçının hesabına gelen dövizin cinsi dikkate alınacaktır.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı için tıklayınız.